

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33534
Nom	Antropologia urbana
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	33 - Antropologia Urbana	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
CUCO GINER, JOSEPA	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

Assignatura optativa de branca de Ciències Socials que amplia els coneiximents dels estudiants sobre una de les especialitats més rellevants de la Antropologia Social: la Antropologia Urbana, assignatura que es troba en relació complementària amb altres assignatures enquadrades en la menció de IGUALDAT I BENESTAR SOCIAL de Grau de Treball Social.

L'Antropologia Urbana s'ha convertit en els últims anys en un important punt de trobada on conflueixen les reflexions, anàlisi i debats que susciten els processos que han donat lloc a l'última reestructuració del capitalisme i a la profunda transformació de les ciutats i els sistemes urbans. Tot pareix indicar que ens trobem immersos en un accelerat procés d'urbanització del planeta i, en gran manera, eixe boom urbà és resultat de l'emigració a les ciutats d'alguns dels col·lectius pels que l'Antropologia es va interessar tradicionalment: els rurals i els indígenes. Seguir als seus objectes habituals d'estudi en el seu èxode a la ciutat ha permés mostrar la fecunditat dels instruments conceptuals i metodològics de l'Antropologia per abordar certs aspectes claus de les urbs contemporànies, en les que la força de la diversitat no cessa de créixer o manifestar-se. Com s'ha dit repetidament, el que millor distingix a la disciplina antropològica és la seua preocupació central per la diversitat sociocultural i l'alteritat. No obstant, l'altre ja no és bàsicament aquell que és estrany i està territorialment allunyat, sinó que és l'element essencial del multiculturalisme constitutiu de la ciutat que habitem.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Recomanació: Haver cursat amb èxit l'assignatura Introducció a l'Antropologia Social de segon curs del Grau de Treball Social.

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat per a planificar, implantar, revisar i avaluar la pràctica del treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions, comunitats i amb altres professionals i circumstàncies.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a respondre a situacions de crisi valorant la urgència de les situacions, planificant i desenvolupant accions per fer front a aquestes i revisant els seus resultats.
- Capacitat per a interactuar amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per aconseguir canvis, per promocionar el seu desenvolupament i per millorar les seues condicions de vida per mitjà de la utilització dels mètodes i models de Treball Social, fent un seguiment amb regularitat dels canvis que es produeixen a fi de preparar la finalització de la intervenció.
- Capacitat per a preparar, produir, implementar i avaluar els plans d'intervenció amb persones i amb professionals negociant el subministrament de serveis que han de ser emprats i revisant l'eficàcia dels plans d'intervenció amb les persones implicades a fi d'adaptar-los a les necessitats i circumstàncies canviants.
- Capacitat per a donar suport al desenvolupament de xarxes per fer front a les necessitats i treballar a favor dels resultats planificats examinant amb les persones les xarxes de suport a les quals poden accedir i desenvolupar.

- Capacitat per promoure el creixement, desenvolupament i independència de les persones, identificant les oportunitats per formar i crear grups, utilitzant la programació i les dinàmiques de grups per al creixement personal i l'enfortiment de les habilitats de relació interpersonal.
- Capacitat per a treballar amb els comportaments que representen un risc per a les persones, grups i comunitats, identificant i avaluant les situacions i circumstàncies que configuren aquest comportament i elaborant estratègies de modificació dels mateixos.
- Capacitat per a analitzar i sistematitzar la informació que proporciona el treball quotidià com a suport per a revisar i millorar les estratègies professionals que han de donar resposta a les situacions socials emergents.
- Capacitat per a utilitzar la mediació com a estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que així ho requerisquen.
- Capacitat per a dissenyar, implantar i avaluar projectes d'intervenció social.
- Capacitat per a preparar i participar en les reunions de presa de decisions a fi de defensar millor els interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguen capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per a desenvolupar i incorporar a les pràctiques professionals les actituds i habilitats necessàries per a incorporar la perspectiva de gènere.
- Capacitat per a establir i actuar per a la resolució de situacions de risc prèvia identificació i definició de la seua naturalesa.
- Capacitat per a establir, minimitzar i gestionar el risc cap a un mateix i els col·legues per mitjà de la planificació, la revisió i el seguiment d'accions per limitar l'estrès i el risc.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

R.A-1. Sap incorporar la perspectiva i la sensibilitat antropològica en els coneixements i pràctiques professionals. R.A-2. És capaç d'aplicar els mètodes i tècniques antropològics en l'anàlisi i comprensió de les problemàtiques urbanes. R.A-3. Reconeix els processos i mecanismes que conformen la diversitat urbana actual. R.A-4. Reconeix els principis i mecanismes de discriminació en els contextos multiculturals. R.A-5. És capaç de desenvolupar estratègies antidiscriminatòries i igualitàries, i promoure nous models de canvi social, en el context professional. R.A-6- És capaç de transmetre i comunicar per escrit i oralment, usant de forma adequada la terminologia antropològica de les ciències socials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. APROPAR-SE A L'ÀMBIT URBÀ DES DE L'ANTROPOLOGIA

- 1.1. Una mirada panoràmica sobre la Antropologia Urbana
- 1.2. Com entendre l'àmbit urbà: conceptes i processos bàsics.
- 1.3. L'estudi urbà i el mètode etnogràfic. La flexibilitat metodològica.

2. ESPAI, CIUTAT, GLOBALITZACIÓ I CULTURA

- 2.1. Espai, globalització i cultura. La globalització com marc general. Espai i cultura.
- 2.2. La transformació de l'espai
- 2.3. Les ciutats com laboratoris de la globalitat.

3. SOCIABILITATS URBANES

- 3.1. Vida relacional i espais urbans
- 3.2. Uns conceptes imprescindibles: sociabilitat, associacions voluntàries, xarxes i grups informals.
- 3.3. Treballant sobre un estudi de cas

4. DIVERSITATS URBANES: GÈNERE, CLASSES, MINORIES I SUBCULTURES

- 4.1. La ciutat generitzada.
- 4.2. Cultures de classe urbanes
- 4.3. Minories a les ciutats

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	4,00	0
Estudi i treball autònom	6,00	0
Lectures de material complementari	12,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	8,00	0
Preparació de classes de teoria	23,00	0
Resolució de casos pràctics	2,50	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçó magistral participativa.
- Debats i discussions participatius.
- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- Elaboració de mapes conceptuals i quadros sinòptics.
- Tutoria individual, grupal i/o virtual.

AVALUACIÓ

1. L'avaluació global dels i les estudiants serà el resultat d'una combinació de la valoració obtinguda en una prova escrita final juntament amb l'aconseguida en les diferents activitats d'avaluació contínua realitzades.

2. Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació i d'anàlisi: ponderació entre 0.0 i 50.0

- Només es podrà aprovar l'assignatura amb una nota en la prova escrita final igual o superior a 5. Els i les estudiants que no obtinguen l'aprobat en dita prova final durant la Primera Convocatòria, podran presentar-se a la Segona Convocatòria on es seguirà el mateix criteri.
- Per a la Segona Convocatòria no farà falta repetir les activitats pràctiques recuperables realitzades durant el curs, de les què es guardarà la nota corresponent

3. Es diferencia entre 2 tipus d'activitats d'avaluació contínua:

- les recuperables (corresponents al Seminari de Lectures Etnogràfiques; avaluació especificada a continuació, apartats 4 i 5);
- les no recuperables (corresponent a l'Informe del Treball Pràctic; avaluació especificada a continuació, apartat 6).

4. Avaluació de mapes conceptuals de les lectures corresponents als Seminaris de Lectures etnogràfiques: ponderació entre 0.0 i 10.0

- Seminari de Lectures Etnogràfiques: consisteix en la participació en el debat realitzat a l'aula sobre cadascuna de les lectures obligatòries (treball individual a casa i en equip a l'aula); presentació per escrit dels resultats obtinguts per cada equip que continga un resum i d'un mapa conceptual de cadascun dels texts (2 fulls màxim). Previ acord amb la professora, cadascuna d'aquestes activitats pràctiques podran substituir-se per un text escrit elaborat individualment.

- L'assistència a l'Activitat Formativa Complementària aprovada per la CAT programada per al curs per a l'itinerari/menció Igualtat i Benestar Social, forma part de l'avaluació i és activitat avaluable, es considera una de les activitats formatives de Treball Autònom de l'Estudiant/a.

5. Es valorarà l'assistència i la participació activa de l'estudiantat en les sessions presencials dels Seminaris de Lectures Etnogràfiques: ponderació entre 0.0 i 10.0.

6. Avaluació de supòsits pràctics en què l'estudiantat mostra l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, el treball en col·laboració i la capacitat d'anàlisi: ponderació entre 0.0 i 30.0

- Informe de Treball Pràctic: de caràcter obligatori i realitzat per equips d'alumnes integrats per 3/4 persones, sobre la base de dos tipus de materials: a) material documental; b) informació obtinguda a partir de les tècniques d'observació participant i d'entrevista. L'informe final constarà necessàriament de 4 apartats: i) contextualització del cas estudiat; ii) anàlisi pormenoritzat del cas; iii) síntesi final o conclusió; iv) annex: presentació d'un resum del diari de camp que recull la observació participant i la transcripció de l'entrevista. El informe constarà d'un màxim de 7 folis a 1 cara, amb un interlineat de 1,5 i una grandària de font de 12.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CRUCES, Francisco. (2006), Presentación de la antropología urbana, en Símbolos de la ciudad. Lecturas de Antropología Urbana, Madrid: UNED, pp. 15-40.
- CUCÓ GINER, Josepa. (2004), Antropologia Urbana, Barcelona: Ariel.
- HANNERZ, Ulf. (1993), Exploración de la ciudad. Hacia una antropología urbana, MéxicoMadrid: FCE.
- HOMOBONO, José Ignacio. (2000) Introducción: De la antropología social a la antropología urbana y Antropología urbana: itinerarios teóricos, tradiciones nacionales y ámbitos temáticos en la explotación de lo urbano, Zainak. Cuadernos de Antropología-Etnología, nº 19, pp.7-50.
- PUJADAS, Joan Josep. (coord.), COMAS DARGEMIR, Dolors i ROCA, Jordi (2004), Etnografía, Barcelona: Edicions de la UOC.
- SASSEN, Saskia. (2007), Ciudades globales: la recuperación del lugar y las prácticas sociales, en Una sociología de la globalización, Buenos Aires: Katz Editores, pp.125-164.
- SIGNORELLI, Amalia (1999), Antropología Urbana, Barcelona: Anthropos.

Complementàries

- CAMINO, Xavier (2013), La irrupción de la cultura skater en el espacio público de Barcelona, Arxiu d'Etnografia de Catalunya, Núm. 13, pp. 11-38.
- CRUCES, Francisco (2003). Etnografías sin final feliz. Sobre las condiciones de posibilidad del trabajo de campo urbano en contextos globalizados, Revista de Dialectología y Tradiciones Populares, LVIII, 2, pp. 161-178.

- CUCÓ GINER, Josepa (2016). Un barrio marginado no es un barrio marginal. A propósito de Nazaret (Valencia), Revista de Dialectología y tradiciones populares, (en prensa).
- SAN MARTÍN CORDOVA, Iván (2009). Visibilidad de la comunidad gay y lésbica en el espacio público de la ciudad de México, en Rosa Tello y Héctor Quiroz (eds.). Ciudad y diferencia. Género, cotidianeidad y alternativas, Barcelona, Bellaterra, pp. 71-88.
- TARIFA ORTIZ, Rafael (2013), Breve aproximación al fenómeno social de la mara: de las violencias al riesgo, Arxiu d'Etnografia de Catalunya, Núm. 13, pp. 161-188.
- VIVES, Antoni y NASH, Mary (2009). La construcción de la mujer inmigrante en el discurso político-institucional de Barcelona (2001-2003), en Rosa Tello y Héctor Quiroz (eds.). Ciudad y diferencia. Género, cotidianeidad y alternativas, Barcelona, Bellaterra, pp. 55-70.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern